

majetkových poměrech, že by byl s to a povinen, otci na výživu přispívat, byl žalobcův návrh na náhradu ušlé podpory zcela právem odkázán, ano nároku toho v přítomnosti tu není a pro budoucnost ho určití nelze.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce opřel svůj nárok o § 1327 obč. zák. ve spojení se zákonem z 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák., podle nichž nemůže více požadovati než náhrady zákonné výživy, jež mu ušla. Ze zjištěných skutečností nelze však usouditi, že by zemřelý syn poskytoval žalobci výživu podle §u 154 obč. zák. anebo že nastaly v žalobcově osobě skutečné podmínky nároku na výživu. Za jiných podmínek nemohl žalobce požadovati od syna zákonnou výživu. V tomto směru postačí úplně poukaz na správné a výstižné důvody napadeného rozsudku. Žalobce dovolává se proti nim starší literatury a rozhodnutí soudních, vydaných před platností nynějšího doslovu §u 1327 obč. zák., jež novelisací tohoto předpisu pozbyly významu, mimo to však nedomáhá se ve skutečnosti jiného, než náhrady za příspěvky, jež poskytoval mu zemřelý jeho syn na společnou domácnost, a jež mu ušly. Této náhrady nemůže se žalobce domáhati proti žalované straně podle uvedených zákonných ustanovení, nýbrž mohl by je uplatňovati jediné podle §u 1295 obč. zák. proti tomu, kdo zavinil smrt jeho syna podle všeobecných zásad obč. zákona. Odvolací soud posoudil tudíž zamítnutím žaloby věc správně po stránce právní.

Čís. 2359.

Bylo-li do pojišťovací smlouvy zahrnuto pojištění za škodu, způsobenou »držením a chováním zvířat, jež slouží čistě hospodářským účelům«, jest lhostejno, že škoda nastala při jinakém upotřebení jich nežli právě v hospodářství, ač nestalo-li se u vykonávání jiné živnosti a dělo-li se jen v míře obvyklé, nedotýkající se vlastnosti zvířete jakožto zvířete, chovaného výlučně pro hospodářství.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv II 456/22.)

Žalobce pojistil se u žalované pojišťovny proti následkům zákonitého ručení, jež ve své vlastnosti jako majitel hospodářství by musel poskytnouti poškozeným. Výslovně bylo umluveno: »Držba zvířat, psů, volu a t d. jest jen potud, pokud slouží k čistě hospodářským účelům, do pojištění zahrnuta.« Když žalobce jel z ochoty sousedovi pro lékaře do blízkého města, splašily se na zpáteční cestě koně, lékař byl těžce poraněn a žalobce byl nucen mu zaplatiti odškodné, jehož náhrady domáhal se na žalované pojišťovně. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobě vyhověl, maje za to, že pojištění vztahovalo se i na koně žalobcovy, a že poskytnutí potahu z ochoty sousedu patří k obvyklým vý-

konům hospodářským. O d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Po názoru odvolacího soudu jest opodstatněn odvolací důvod nesprávného právního posouzení sporné věci. Podle doslovu pojistky ze dne 20. prosince 1920, jež jest pro rozsah pojištění výhradně rozhodnou, jest chování zvířat zahrnuto do pojištění. Které druhy zvířat jsou míněny, není výslovně uvedeno, než z toho, že v pojišťovací smlouvě jsou výslovně udáni psi a volí, a že k tomuto výpočtu jest připojeno řčení »atd.«, jest míti za to, že i škoda, způsobená jinými zvířaty, tudíž i koňmi, jest pojištěním kryta. Okolnost, že v pojišťovacím návrhu koně nebyly uvedeny, nemůže rozhodovati. Opačnému názoru odvolatelky nelze tudíž přisvědčiti. Při výpočtu zvířat jest však v pojistce výslovně učiněno omezení, že chování zvířat jest zahrnuto do pojištění jen tehdy, slouží-li čistě hospodářským účelům. Právem uplatňuje odvolatelka, že tomuto ustanovení pojistky nebylo v tomto případě vyhověno; neboť jest nesporno, že škoda, kterou má po žalobcově názoru hraditi žalovaná pojišťovna, vznikla tím, že za jízdy pro lékaře k sousedovi povozem, do něhož byli zapřaženi žalobcovi koně, koně se splašili a lékař utrpěl těžké poranění, za něž má žalobce ručiti. Nelze pochybovati o tom, že tato jízda v zájmu třetí osoby nemá s hospodářstvím žalobcovým nic společného, i když se uzná za správné, že v bydlišti žalobcově jest obvyklo, že majitelé koní konají pro druhé obyvatele vesnice jízdy povozy, aniž za ně dostali zapláceno. Náзор znalcův tu nerozhoduje, poněvadž zodpovědění zmíněné otázky jest věcí soudu. Kdyby byl správným opačný názor prvního soudu, byla by žalovaná povinna k náhradě škody i v tom případě, kdyby žalobce takovou jízdu podnikl v noci po nebezpečné cestě nebo v místě, kde pro různé nezvyklé zvuky jest zvláště velikým nebezpečí, že se koně splaší; než takové případy měly býti právě vyloučeny ustanovením, že škoda, způsobená zvířaty, nahradí se jen tehdy, bylo-li zvířat použito k čistě hospodářským účelům, kde nebezpečí vzniku škody jest daleko nepatrnější.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňující dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s., je v právu. Odvolací soud vykládá doložku v pojistce, že držba zvířat (psu, volů atd.) jest zahrnuta do pojištění jen potud, pokud slouží čistě hospodářským účelům v ten rozum, že škoda, způsobená zvířetem, nahradí se jen tehdy, bylo-li zvířete použito k čistě hospodářským účelům. Tento výklad nesrovnává se ani s doslovem tohoto ustanovení smlouvy ani s poznatelným úmyslem stran. Byl by správným, kdyby bylo ve smlouvě stanoveno, že se škoda zvířaty způsobená nahradí jen, byla-li způsobena při použití zvířete k účelu čistě hospodářskému. To však ve smlouvě řečeno není, dle doslovu zmíněného ustanovení lze mu rozuměti jen tak, že do pojištění jest zahrnuto držení (chování) zvířat, jež slouží čistě hospodářským účelům. Nesejde tedy na tom, že škoda se stala při používání zvířete k práci ryze hospodářské, nýbrž rozhodnou jest vlastnost zvířete, škodu způsobivšího, je-li pojištěncem chováno jen pro účely jeho polního hospodářství. Z toho plyne, že nejsou do pojištění zahrnuta po-

škození, způsobená zvířaty, jež pojištěnec chová ku provozování jiné než rolnické živnosti, nebo zvířaty přepychovými, nebo zvířaty, jež chová pojištěnec nad potřebu rozsahu svého hospodářství a pod. Jsou však do něho zahrnuty též škody, jež byly způsobeny zvířetem, chovaným k ryze hospodářským účelům, při příležitostném použití jeho k účelům jiným, pro osobní potřebu pojištěncovu nebo jeho rodiny neb i osob třetích, pak-li takové použití se neděje u vykonání jiné živnosti, jako na př. povoznictví, a jen v míře obvyklé a takovým způsobem, že vlastnost zvířete jako zvířete, chovaného výlučně pro hospodářství, zůstává nedotčenou. Tento výklad hovoří jak doslovu smlouvy, tak i potřebám pojištěnce jako majitele polního hospodářství, aniž by, jak se domnívá odvolací soud, ukládal žalované zvýšené riziko, jež smlouvou chtěla vyloučiti; neboť zajisté jest jízda po dobré silnici do blízkého města méně nebezpečnou, než bývá mnohdy doprava dříví z lesa nebo svážení úrody s polí po neschůdných cestách. Neprávem klade tudíž odvolací soud duraz na okolnost, že jízda byla podniknuta v zájmu třetí osoby, a že nemá nic společného s hospodářstvím žalobcovým, a nelze mu přisvědčiti, vyvozuje-li z toho, že tu není pojistné příhody. Rozhodujícím jest, zda použití koní k této jízdě vybočuje z mezí u majitelů polního hospodářství obvyklého používání zvířat, jež jsou chována k účelům hospodářským. Na tuto otázku dlužno odpověděti záporně, hledě ku zjištěné zvyklosti a k tomu, že v tomto případě jde o nutnou jízdu do blízkého města z důležité příčiny bezplatně následkem obvyklé sousedské ochoty. Byla tudíž věc odvolacím soudem po právní stránce nesprávně posouzena. Jelikož nižšími soudy bylo správně vyloženo, že zvířaty, za které žalovaná ručí, rozuměti jest i koně, a jelikož v prvé stolici bylo nesporno, že žalobce byl povinen, zaplatiti lékaři škodu, již tento utrpěl úrazem, splašením se koní způsobeným, a že i náhrada, již mu zaplatil, jest přiměřenou, jest žalobní nárok opodstatněn a bylo proto dovolání vyhověti.

Čís. 2360.

Osobou, již kdo použil k obstarání svých záležitostí (§ 1315 obč. zák.) může býti i najatý samostatný živnostník. Pojem zdatnosti.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv II 476/22.)

Žalovaná dulní společnost poddolovala dum Aloisa B-a a byla proto nucena dum opravit a zříditi nové dřevěné schody. Schody však byly zřízeny tak ledabyle, že se pod žalobkyní sřítily, při čemž utrpěla úraz. Žalobě o náhradu škody procesní soud prvé stolice původně vyhověl, odvolací soud ji zamítl a Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl z důvodu, uvedených pod čís. 1238 této sbírky. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** po té žalobu zamítl. **D u v o d y:** Průvodním řízením bylo zjištěno, že z dělníků, při zřízení schodů zaměstnaných, pouze Z. byl ve službách žalované a stavbyvedoucí M., kdežto M. a D. byli zřízenci nikoliv žalované, nýbrž stavitele K-a, jak zjištěno výpovědí těchto svědků,